

Technická směrnice

č. 56 - 2011

s požadavky pro propůjčení ochranné známky

Mulčovací materiály ze sběrového papíru

Cílem stanovení kritérií Národního programu označování ekologicky šetrných výrobků pro udělení ekoznačky „Ekologicky šetrný výrobek“ je zejména podporovat:

- materiály, které představují alternativu k běžně dostupným a vyrobeným z neobnovitelných surovin, např. foliím z polyethylenu a/nebo chemickým prostředkům užívaným pro odstranění plevelů,
- zlepšení funkčních vlastností půdy a vlhkostních poměrů,
- minimalizaci odpadů snížením množství sběrového papíru ukládaného na skládkách,
- snižování případných rizik pro životní prostředí a zdraví, spojených s používáním nebezpečných látek a předcházení těmto rizikům.

Technická směrnice č. 56 - 2011 je harmonizována s odpovídajícími předpisy pro udělování ekoznačky v zahraničí. Konkrétně s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 o ekoznačce, které stanoví, že ekoznačka může být udělena produktu s vlastnostmi, které mu umožňují přispívat ke zlepšení klíčových environmentálních aspektů a že kritéria pro udělení ekoznačky se stanovují podle výrobových kategorií.

Ministerstvo životního prostředí a Agentura pro ekologicky šetrné výrobky jsou členy Global Ecolabelling Network, organizace sdružující tři desítky významných světových programů ekoznačení a jejich představitelů. V rámci smlouvy o spolupráci, kterou uzavřely Agentura a The New Zealand Ecolabelling Trust, jsou kritéria do českého programu převzata z národního programu ekoznačení Nového Zélandu, kde jsou s touto kategorií dobré zkušenosti.

Požadavky a kritéria umožňují získat ekoznačku výrobkům s nižší zátěží pro životní prostředí během celého jejich životního cyklu a zátěží nižší, než je u srovnatelných výrobků na trhu běžné. Kritéria navíc posilují u spotřebitelů povědomí o ochraně životního prostředí.

1 Definice pojmů

Pro účely této směrnice:

- 1.1 Mulčovací materiálem ze sběrového papíru je krycí rohož/fólie složená ze dvou vrstev kartónu (sulfátového papíru), mezi kterými je sendvičově uložena vrstva recyklovaných papírových vláken (odstřížků skartovaného papíru). Tento materiál je určen pro použití jako bariéra proti plevelům,

současně zlepšující vlhkostní poměry v půdě. Materiál je alternativou k plastovým polyethylenovým fóliím a chemickým prostředkům užívaným proti plevelům. Může být ponechán v půdě v níž se postupem času rozloží.

1.2 Sběrový papír

- za sběrový papír jsou považovány odpadový papír produkovaný domácnostmi, výrobními podniky, obchody i institucemi, nakupovaný výrobcem, žadatelem o ekoznačku přímo nebo od externích organizací zabývajících se sběrem či úpravou druhotných surovin. O jeho dodávce musí být předložen ověřitelný doklad.
- za sběrový papír je považován rovněž zpracovatelský odpad, tj. odřezky, odpady a výmět papíru, kartónu a lepenky vzniklý při jejich zpracování a papír, kartón a lepenka a výrobky z nich s vadami, které znemožňují jejich použití pro daný účel, získané od externí organizace nebo jiné výrobní jednotky téže organizace. O jejich získání musí být předložen ověřitelný doklad.

2 Vymezení kategorie

Technická směrnice č. 56-2011 se vztahuje na mulčovací materiály vyrobené z odstřížků skartovaného kancelářského a průklepového papíru, odpadu z knižně vázaných bílých nebo pastelově zbarvených papírů, obálek bez okének, lakovaného nebo nelakovaného dopisního papíru, obchodních formulářů, bloků a brožur bez uhlového papíru.

3 Základní požadavky

3.1 Výrobky vymezené bodem 2 a jejich výrobce/dovozce jako žadatel o ekoznačku, musí splňovat požadavky platných předpisů týkajících se ochrany životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu, zejména:

- zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Výrobky vymezené bodem 2, přihlašované k udělení ekoznačky, musí mít užité vlastnosti srovnatelné nebo lepší než obdobné výrobky této kategorie sloužící obdobnému účelu. Musí splňovat požadavky platných technických norem, bezpečnostních, zdravotních, hygienických, požárních a jiných předpisů pokud existují, zejména:

- zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů,
- zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích,
- vyhláška MŽP č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzování a ověřování: Žadatel, výrobce nebo dovozce prokáže čestným prohlášením, že s ním není vedeno správní řízení za porušování legislativních předpisů týkajících se životního prostředí a prohlášením o dodržování ekologických zásad při výrobě předmětného výrobku, resp. vyjádřením České inspekce životního prostředí, že s žadatelem není nebo nebylo vedeno správní řízení o pokutě.

4 Specifické požadavky

Výrobky označené ekoznačkou, ochrannou známkou „Ekologicky šetrný výrobek“, musí vyhovět vymezení skupiny výrobků jak je uvedena v článku 2 a splnit následující ekologická kritéria.

4.1 Obsah sběrového papíru

Konečný výrobek musí obsahovat nejméně 80 % sběrového papíru.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží písemné čestné prohlášení o obsahu recyklovaných vláken

a jejich původu, vystavené na základě výrobní dokumentace, dokumentace od dodavatelů sběrového papíru, relevantních výpočtů a dokumentace kontroly kvality.

4.2 Během výroby nesmí být použity látky vysoce toxické nebo toxické ve smyslu zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů, látky, kterým se přiděluje nebo může přidělovat některá z R-vět označujících specifickou rizikovost (např. nebezpečné pro životní prostředí, karcinogenní, mutagenní, může poškodit reprodukční schopnost atd.), jak jsou definovány ve Vyhlášce č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků.

Použitá lepidla nesmí obsahovat těkavé organické látky, halogenovaná a aromatická rozpouštědla, formaldehyd a těžké kovy.

Použitá barviva nebo pigmenty s komplexně vázaným kovem na bázi olova, mědi, chrómu, niklu nebo hliníku se nesmějí používat. Nesmí se použít žádná azobarviva, která mohou uvolňovat aromatické aminy.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží písemné čestné prohlášení o používání, resp. nepoužívání chemických přídatných látek, lepidel, barviv, v technologii výroby. Prohlášení bude vystavené na základě výrobní dokumentace, bezpečnostních listů, dokumentace systému řízení kvality.

4.3 Konečný výrobek musí splňovat limitní hodnoty ukazatelů chemických látek uvolněných do vodného výluhu, představující nejvyšší přípustné hodnoty koncentrací látek:

Měď [Cu]	0,2 mg.l ⁻¹
Chrómu [Cr] celkový	0,05 mg.l ⁻¹
Kadmium [Cd]	0,004 mg.l ⁻¹
Olovo [Pb]	0,05 mg.l ⁻¹
Zinek [Zn]	0,4 mg.l ⁻¹
pH	≥5,5
Ekotoxicita	negativní

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží písemné čestné prohlášení o obsahu chemických látek, vystavené na základě protokolu či osvědčení akreditované laboratoře o měření obsahu látek.

4.4 Je-li ve výrobku použito hnojivo, musí být v souladu s platnou legislativou (zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ve znění pozdějších předpisů) a musí splňovat požadavky pro použití v ekologickém zemědělství (zákon č. 30/2006 Sb., úplné znění zákona o ekologickém zemědělství). Splnění požadavků musí být odsouhlaseno příslušnou kontrolní organizací.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží prohlášení o splnění kritéria, doložené odsouhlasením.

4.5 Užité vlastnosti a funkční parametry výrobku

Žadatel musí zaručit dodržení užitných a funkčních vlastností výrobku (mj. pevnosti a tvaru do doby rozložení umlčovacích materiálů) podle parametrů stanovených výrobní dokumentací.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží čestné prohlášení o splnění kritéria, doložené kopií výrobní dokumentace.

4.6 Řízení energetického hospodářství výrobce

Alespoň 22 % elektrické energie spotřebovávané výrobcem, musí v souladu se zákonem č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, pocházet z obnovitelných zdrojů energie.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží prohlášení od dodavatele elektrické energie (nebo s ním uzavřenou smlouvu).

4.7 Obalové prostředky a jejich značení

Obaly použité na spotřební a přepravní balení výrobků musí být recyklovatelné nebo při zneškodnění bez rizik. Na obalech musejí být uvedeny pokyny a informace o správném způsobu nakládání s použitým obalem v souladu se zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů. Nepřípustný je obal z PVC.

Posuzování a ověřování: Žadatel prokáže přesvědčivým způsobem, např. čestným prohlášením doloženým doklady o materiálovém složení obalu a způsobu balení výrobků.

4.8 Výrobci se doporučuje informovat spotřebitele o ekologických vlastnostech výrobku, např. v průvodní technické dokumentaci výrobku.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží vzorky firemních dokumentů, např. propagačních letáků, na kterých je umístěna ekoznačka.

5 Posuzování a ověřování

5.1 Splnění základních požadavků musí být žadatelem, výrobcem nebo dovozcem prokázáno:

- čestným prohlášením, že s ním není vedeno správní řízení za porušování legislativních předpisů týkajících se životního prostředí a prohlášením o dodržování ekologických zásad při výrobě předmětného výrobku, resp. vyjádřením České inspekce životního prostředí, že s žadatelem není nebo nebylo vedeno správní řízení o pokutě.
- prohlášením o shodě typu výrobku podle ČSN EN ISO/IEC 17050:2005 Část 1 a 2, resp. čestným prohlášením, dokumentem potvrzujícím, že výrobek je ve shodě s normami, technickou specifikací, pokyny, návody výrobce a dalšími předpisy (pokud jsou vydány). Část 2 uvedené normy stanovuje požadavky na dokumentaci podporující prohlášení o shodě.

5.2 Požadavky na posuzování a ověřování plnění specifických požadavků a ekologických kritérií jsou uvedeny u každého kritéria.

Žadatel o ekoznačku doloží písemná prohlášení o splnění požadavků vystavená na základě zpráv o zkouškách od autorizovaných osob nebo akreditovaných laboratoří, průvodní technické či výrobkové dokumentace.

Odpovědný orgán, který posuzuje žádost o udělení ekoznačky (Agentura pro ekologicky šetrné výrobky a služby) může vyžadovat doplňkovou dokumentaci a může provést nezávislá ověřování, včetně návštěv v místech výroby.

5.3 Při posuzování žádosti a kontrole dodržování požadavků a kritérií u žadatele bude vzato v úvahu zavedení uznaných systémů environmentálního managementu, jako je certifikace podle ČSN EN ISO 14001 Systémy environmentálního managementu - Požadavky s návodem pro použití, nebo registrace Programu EMAS podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.761/2001, o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí.

Rovněž bude vzato v úvahu zda má žadatel systém řízení kvality certifikovaný podle normy ČSN EN ISO 9001 Systémy managementu jakosti - Požadavky. V tomto případě nutnost kontroly, která může být Agenturou prováděna nahodile, odpadá.

6 Organizační záležitosti

Organizační záležitosti k podání přihlášky k řízení pro propůjčení ekoznačky, ochranné známky „Ekologicky šetrný výrobek“, zajišťuje CENIA, česká informační agentura životního prostředí, pracoviště Agentura pro ekologicky šetrné výrobky a služby, Litevská 8/1174, 100 05 Praha 10.

7 Platnost

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem podpisu a má platnost do 31.10.2014.

V Praze dne 1.8.2011

Tomáš Chalupa
ministr životního prostředí